

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ПАВЛА ТИЧИНИ

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО РОБОЧУ ПРОГРАМУ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
В УМАНСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ ПЕДАГОГІЧНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ ПАВЛА ТИЧИНИ**

«ЗАТВЕРДЖЕНО»
вченою радою УДПУ
імені Павла Тичини
«27» січня 2020 р.(протокол № 8)

Введено в дію згідно з наказом
№ 30 від «11» січня 2020 р.
Ректор

проф. О. І. Безлюдний

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

- 1.1. Положення про робочу програму навчальної дисципліни розроблено на підставі Закону України «Про вищу освіту» та Положення про організацію освітнього процесу в Уманському державному педагогічному університеті імені Павла Тичини. Положення розроблено для використання кафедрами Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (далі – Університет), що забезпечують підготовку фахівців за освітніми рівнями «Молодший бакалавр», «Бакалавра», «Магістр», «Доктора філософії».
- 1.2. Робоча програма навчальної дисципліни (РПНД) є нормативним документом Університету, яку розробляє кафедра для кожної навчальної дисципліни на основі навчального плану освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми підготовки фахівців відповідних рівнів вищої освіти.
- 1.3. РПНД визначає конкретний зміст навчальної дисципліни, знання, вміння та інші компетентності, яких має набути здобувач вищої освіти відповідно до вимог стандартів вищої освіти та / або освітньої програми; встановлює алгоритм вивчення навчального матеріалу дисципліни з урахуванням міждисциплінарних зв'язків, що виключає дублювання навчального матеріалу (при вивченні спільних для різних дисциплін проблем), організаційні форми вивчення та обсяги різних видів навчального навантаження студентів/аспірантів; необхідне методичне забезпечення і технологію оцінювання знань студентів/аспірантів.
- 1.4. До складу розробників (авторів) РПНД входять науково-педагогічні працівники кафедри, які забезпечують викладання відповідної дисципліни.
- 1.5. Зміст РПНД погоджують із гарантом освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми (керівником проектної групи), розглядають і затверджують на засіданні кафедри та на засіданні науково-методичної комісії факультету / інституту.
- 1.6. Якщо навчальну дисципліну викладають студентам/аспірантам різних спеціальностей з однаковим змістом, обсягом кредитів та формою підсумкового контролю, то розробляється єдина РПНД.
- 1.7. Для денної та заочної форм навчання розробляється єдина РПНД з урахуванням вимог п. 1.6, розподілу аудиторних занять і самостійної роботи за відповідними формами.
- 1.8. РПНД потрібно щорічно оновлювати з урахуванням результатів моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм і, зокрема, отриманих від здобувачів вищої освіти й інших стейкхолдерів побажань і зауважень.

- 1.9. Поточні зміни до РПНД вносять до початку нового навчального року у вигляді додатку за умови зміни або уточнення програми навчальної дисципліни, завдань для самостійної роботи, системи контролю й оцінювання знань, рекомендованих джерел інформації тощо. Зміни затверджують на засіданні кафедри, погоджують із гарантом освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми (керівником проектної групи) і додають до РПНД. Такий додаток оформлюють із дотриманням вимог до того розділу робочої програми, до якого вносять зміни (доповнення).
- 1.10. РПНД підлягає обов'язковому перегляду і перезатвердженню:
- а) після затвердження нової редакції освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми, внесення змін до навчального плану, що стосується цієї дисципліни;
- б) кожні п'ять років, якщо не відбулося ніяких змін в освітньо-професійній (освітньо-науковій) програмі.
- 1.11. Розроблену та затверджену РПНД зберігають на відповідній кафедрі та розміщують в електронному середовищі Університету.
- 1.12. Робоча програма вибіркової навчальної дисципліни повинна бути доступна здобувачам освіти на момент здійснення вибору дисципліни на наступний навчальний рік.

2. СТРУКТУРА ТА ЗМІСТ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

2.1. Структура робочої програми навчальної дисципліни.

РПНД оформлюють за шаблоном, що наведений у *Додатку 1* і має таку структуру:

- титульна сторінка;
- опис навчальної дисципліни;
- мета й завдання навчальної дисципліни;
- результати навчання за дисципліною;
- програма навчальної дисципліни;
- структура навчальної дисципліни;
- теми семінарських / практичних занять;
- теми лабораторних занять;
- самостійна робота;
- індивідуальні завдання;
- методи навчання;
- методи контролю;
- критерії оцінювання результатів навчання;
- розподіл балів, які отримують здобувачі освіти;
- рекомендована література (основна, допоміжна);
- інформаційні ресурси.

2.2. Зміст розділів робочої програми навчальної дисципліни.

2.1.1 Титульна сторінка робочої програми містить інформацію про заклад вищої освіти, факультет / інститут, кафедру, за якою закріплена навчальна дисципліна, шифр і назву навчальної дисципліни, галузь знань, спеціальність, освітню програму. Якщо розробляють єдину РПНД для студентів / аспірантів різних спеціальностей, то на титульній сторінці зазначають перелік (шифри та назви) всіх спеціальностей та освітніх програм.

На другій сторінці РПНД у позиції «Розробники» вказують усіх науково-педагогічних працівників, які розробили та забезпечують викладання конкретної дисципліни. Крім того, вказують протоколи засідань кафедри та науково-методичної комісії факультету / інституту, на яких схвалено та затверджено робочу програму. У позиції «Пролонговано» зазначають протокол засідання кафедри, на якому розглядали відповідну програму, і ставлять підпис завідувача кафедри, що дозволяє продовжити її чинність.

2.1.2 Інформацію в розділі «Опис навчальної дисципліни» оформляють у вигляді таблиці. У ній зазначають: вид (статус) дисципліни (обов'язкова чи вибіркова); мову викладання, навчання та оцінювання; загальний обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС / годинах; курс; семестр; кількість змістових модулів із розподілом обсягу кредитів та обсягу годин відповідно до різних форм організації освітнього процесу; форма семестрового контролю.

2.1.3 У розділі «Мета й завдання навчальної дисципліни» слід дотримуватися таких вимог:

- мету вивчення дисципліни формулюють відповідно до освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми. Це короткий та чітко сформульований запис про досягнення головного результату під час вивчення дисципліни. Обсяг тексту мети не повинен перевищувати 300 символів;
- у завданнях потрібно вказати, на досягнення яких саме компетентностей випускника спрямовано навчальну дисципліну, враховуючи матрицю відповідності програмних компетентностей компонентам (навчальним дисциплінам) освітньої програми, зазначеним в описі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми.

2.1.4 У розділі «Результати навчання за дисципліною» слід врахувати матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними

компонентами (навчальними дисциплінами) освітньої програми, зазначеними в описі освітньо-професійної (освітньо-наукової) програми.

Формулювання результатів навчання здійснюють із використанням активних дієслів (*знати, вміти, прийняти рішення, використати, проаналізувати* тощо). Детальні рекомендації містяться в наказі МОН України № 600 від 01.06.2016 р. «Про затвердження та введення в дію Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/rekomendatsii-1648.pdf>.

- 2.1.5 Розділ «Програма навчальної дисципліни» вміщує модульне структурування, назву та стислий зміст кожної теми. Структурування навчальної дисципліни за навчальними модулями й темами повинно бути здійснено на основі виділення інформації, необхідної та достатньої для всебічної характеристики змісту дисципліни з точки зору набуття майбутніх професійних компетенцій.
- 2.1.6 Розділ «Структура навчальної дисципліни» оформлюють у вигляді таблиці, в якій зазначають тематичні плани змістових модулів навчальної дисципліни з урахуванням усіх видів аудиторних та позааудиторних навчальних робіт студента/аспіранта як денної, так і заочної форм навчання. Загальна кількість годин має відповідати навчальному плану.
- 2.1.7 У розділі «Теми семінарських / практичних занять» необхідно подати перелік тем семінарських / практичних занять із зазначенням кількості годин на їх проведення відповідно до форми навчання.
- 2.1.8 У розділі «Теми лабораторних занять» необхідно подати перелік тем лабораторних занять із зазначенням кількості годин на їх проведення відповідно до форми навчання.
- 2.1.9 У розділі «Самостійна робота» потрібно зазначити форми роботи і зміст навчального матеріалу, що є предметом самостійного опрацювання студентами. Самостійна робота повинна охоплювати всю навчальну програму із зазначенням кількості годин, відведених на виконання кожної теми відповідно до форми навчання.
- 2.1.10 У розділі РПНД «Індивідуальні завдання» зазначають назву й обсяг ІНДЗ, коротку характеристику його змісту і вимоги до виконання та оцінювання.
- 2.1.11 У розділі «Методи навчання» необхідно вказати на методи, які використовують викладачі на лекційних, семінарських / практичних, лабораторних та інших видах навчальних занять під час вивчення

дисципліни (наприклад, проблемні лекції; лабораторні дослідження, розв'язування задач або творчих завдань, проведення лабораторних дослідів, робота в інтернет-просторі; складання графічних схем, робота в малих групах, дискусії, мозкові атаки, кейси, презентації, рольові ігри, дидактичні ігри, банки візуального супроводу освітнього процесу тощо).

- 2.1.12 Розділ «Методи контролю» має включати виклад змісту і технології оцінювання знань здобувачів освіти, а саме – перелік різних видів навчальних робіт, що зобов'язаний виконати здобувач освіти під час проведення поточного і модульного контролю, самостійної роботи, індивідуальних завдань і підсумкової атестації (семестровий контроль).

В описі семестрового (підсумкового) оцінювання зазначають його форму (екзамен, залік). Якщо семестровий контроль проводять у вигляді екзамену, то зазначають форму його проведення (письмова / усна / комбінована). За комбінованої форми проведення екзамену зазначають розподіл балів між кожною з визначених форм та критеріїв їх оцінювання.

- 2.1.13 У розділі «Критерії оцінювання результатів навчання» вказують максимальну кількість балів, яку може отримати здобувач освіти за виконання певних видів навчальної роботи в розрізі модулів із зазначенням балів за поточну успішність та підсумкову атестацію.

- 2.1.14 Розділ «Розподіл балів, які отримують здобувачі освіти» РПНД, повинен передбачати розподіл балів між змістовими модулями, ІНДЗ та підсумковим контролем знань. Система ЄКТС передбачає 100-бальну шкалу оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти.

- 2.1.15 У розділі «Рекомендована література» слід подати перелік рекомендованої літератури, що складається з основної і допоміжної літератури.

Список основної літератури повинен охопити нормативні документи, базові вітчизняні, найкращі зарубіжні підручники та навчальні посібники з урахуванням їх наявності в бібліотеці університету або в загальному доступі мережі Інтернет (з посиланням на конкретні сайти електронних бібліотек).

До списку допоміжної літератури входять інші підручники та посібники, довідкові, періодичні видання, наукові монографії, статті, методичні рекомендації відповідної тематики.

Рекомендовану літературу слід оформлювати відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

- 2.1.16 У розділі «Інформаційні ресурси» зазначають посилання на електронні

Рекомендовану літературу слід оформлювати відповідно до вимог ДСТУ 8302:2015 «Інформація та документація. Бібліографічне посилання. Загальні вимоги та правила складання».

2.1.16 У розділі «Інформаційні ресурси» зазначають посилання на електронні ресурси, на яких розміщено додаткові матеріали з дисципліни (електронний навчальний курс, приклади контрольних робіт і екзаменаційних завдань, тематику рефератів, методичні вказівки до виконання лабораторних робіт, самостійної роботи тощо).

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор

А. М. Гедзик

Голова навчально-методичної ради

В. В. Розгон

Начальник навчально-методичного відділу

І. А. Денисюк

Юрисконсульт

О. М. Дудник

Розробники:

М.В. Кудла (0936758674)

І.М. Тягай

Н.В. Дубова

В.А Гончарук

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Факультет / Інститут _____
Кафедра _____

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Завідувач кафедри

“ _____ ” _____ 20__ року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

_____ (шифр і назва навчальної дисципліни)
Галузь знань _____ (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність _____ (шифр і назва спеціальності)
Освітня програма _____ (назва освітньої програми)

Робоча програма _____ для здобувачів вищої освіти
спеціальності _____
(назва навчальної дисципліни)

Розробники: _____

(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри _____

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ року

Завідувач кафедри _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні науково-методичної комісії факультету / інституту _____

Протокол № ____ від « ____ » _____ 20__ року

Голова науково-методичної комісії факультету / інституту _____

(підпис) (прізвище та ініціали)

Пролонговано:

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

на 20__/20__ н. р. _____ (підпис) _____ (ПІБ) « ____ » ____ 20__ р., протокол № ____

Тема 2. Назва												
Разом за змістовим модулем 1												
Змістовий модуль 2. Назва												
Тема 3. Назва												
Тема 4. Назва												
Разом за змістовим модулем 2												
Усього годин												
Модуль 2												
ІНДЗ			-	-		-			-	-		-
Усього годин												

6. Теми семінарських / практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.			
2.			
...			

7. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.			
2.			
...			

8. Самостійна робота

Короткий опис форми самостійної роботи і змісту навчального матеріалу для студентів.

№ з/п	Зміст навчального матеріалу	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.			
2.			
...			

9. Індивідуальні завдання

Короткий опис форми й обсягу індивідуальної роботи, перелік тем ІНДЗ для студентів. Коротка характеристика змісту ІНДЗ і вимоги до його виконання та оцінювання.

10. Методи навчання

11. Методи контролю

12. Критерії оцінювання результатів навчання

13. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти освіти

Приклад для заліку

Поточне оцінювання і самостійна робота									Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2				
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	100

T 1, T 2 ... T 9 – теми змістових модулів.

Приклад для екзамену

Поточне оцінювання і самостійна робота											ІНДЗ	Підсумковий контроль	Сума
Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2				Змістовий модуль 3						
T 1	T 2	T 3	T 4	T 5	T 6	T 7	T 8	T 9	T 10	T 11			100

T 1, T 2 ... T 11 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка в ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90–100	A	відмінно	зараховано
82–89	B	добре	
75–81	C		
69–74	D		
60–68	E	задовільно	
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

14. Рекомендована література

Основна

1. ...

Допоміжна

1. ...

15. Інформаційні ресурси

1. ...